

Oslo kommune
Bydel Østensjø
Bydelsadministrasjonen

Protokoll 4/08

Møte: Omsorgskomite
Møtested: Skullerud Sport Senter, Olaf Helsets v 5
Møtetid: mandag 09. juni 2008 kl. 18.00
Sekretariat: 906 86 434

Møteleder: Rune Opstad
Tilstede: Rune Opstad, A, leder
Ann C. Elseth, FrP, nestleder
Randi Vollmerhaus
Tore Janssen, SV
Knut Elgsaas, A
Tone Larsen, FrP
Gro Thorup, H

Forfall:

I tillegg møtte følgende varamedlemmer: Edna Thommassen, SV

Fra administrasjonen møtte: Solveig Nyhamar, avdelingssjef RO
Else-Berit Momrak, spesialkonsulent

I tillegg orienterte: Jorunn Foss fra Skullerud Sportsenter

Møtesekretær: Else-Berit Momrak, spesialkonsulent

Følgende ble omfordelt i møtet

- Sak 62/08, orientering om Arbeidstilsynets rapport fra kampanjen Rett Hjem.

Opprop

Åpen halvtime

Det var ingen innlegg til åpen halvtime.

Informasjon fra Skullerud Sportssenter

Jorunn Foss (eier) informerte om tilbud ved sportssenteret og deres satsingsområder. De har fokus på brukere 40 +, med spesialfelt brukere 65 + og rehabilitering ved livsstilssykdommer. De har ca 550 medlemmer over 60 år.

Saker behandlet under møte

Sak 46 /08 Godkjenning av innkalling og sakskart 4/08.....	1
Sak 47 /08 Godkjenning av protokoll 3/08	1
Sak 48 /08 Informasjon fra administrasjonen	1
Sak 49 /08 Tertialrapport og statistikk pr 30.04.2008.....	1
Sak 50 /08 Status brukervalg hjemmetjenesten, praktisk bistand, januar - april 2008	1
Sak 51 /08 Brukerundersøkelse 2007 for hjemmetjenesten	2
Sak 52 /08 Brukervalg hjemmesykepleie, planlagt oppstart i bydelene	3
Sak 53 /08 Rapporter fra kvalitetsrevisjoner hos tre private leverandører av hjemmehjelpstjenester	3
Sak 54 /08 Rapport fra uanmeldt tilsyn ved Østensjø bo- og servicesenter 12.03.2008.....	3
Sak 55 /08 Årsmelding og regnskap 2007 for Bøler seniorsenter.....	4
Sak 56 /08 Årsmelding 2007, Oppsal eldresenter	4
Sak 57 /08 Årsmelding 2007, Manglerud- og Rustad eldresenter.....	4
Sak 58 /08 Bystyremelding om fremtidens eldreomsorg - høring	4
Sak 59 /08 Sykehjemsbehovsplan - Rammeplan for sykehjem i Oslo kommune.....	9
Sak 60 /08 Ruspolitisk handlingsplan 2007 -2009 - orientering om status i arbeidet.....	12
Sak 61 /08 Bystyremelding om sosiale boligvirkemidler - høring.....	13
Sak 62 /08 Tilbakemelding på pålegg fra Arbeidstilsynet, kampanjen "Rett hjem"	13
Sak 63 /08 Premiering av hager og grøntanlegg -Påmelding.....	13
Sak 64 /08 Innspill til ny handlingsplan for mennesker med funksjonshemninger	14
Sak 65 /08 Forslag til informasjonsplan for Bydel Østensjø 2008-2009	14

Eventuelt

2 saker

Sak 46 /08 Godkjenning av innkalling og sakskart 4/08

Tore Janssen, SV, ba om at det ved fremtidige innkallinger også oppfordres til at varamedlemmer deltar.

Vedtak i OMK

Innkalling og sakskart godkjent.

Sak 47 /08 Godkjenning av protokoll 3/08

Vedtak i OMK

Protokoll 3/08 godkjent.

Sak 48 /08 Informasjon fra administrasjonen

Solveig Nyhamar informerte om bydelsdagene, hvor det blant annet ble avholdt informasjonsmøte ved bestillerkontor 67+ om omsorgstrappa og samlokaliserte boliger. Ca 70 fremmøtte. Det var så vellykket at det er ønskelig med tilsvarende arrangement neste år.

Ann Elseth etterspurte når det er tilbakeflytting til Langerud sykehjem. Flyttingen starter om ca 1 uke.

Sak 49 /08 Tertialrapport og statistikk pr 30.04.2008

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Tertialrapport for 1.tertial 2008 og statistikk pr 30.04.2008 for Bydel Østensjø tas til etterretning.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar tertialrapport for 1.tertial 2008 og statistikk pr 30.04.2008 for Bydel Østensjø til etterretning.

Sak 50 /08 Status brukervalg hjemmetjenesten, praktisk bistand, januar - april 2008

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Redegjørelse for status brukervalg første tertial 2008 tas til orientering.
2. Særskilt rapport for status brukervalg praktisk bistand/hjemmehjelp, utgår fra medio 2008, da dette inngår i økonomirapportering for bydelen.

A og SV fremmet tilleggsforslag/ punkt 3 til vedtak i sak:

50/08 Status brukervalg hjemmetjenesten

Forslag til vedtak:

3. Bydelsdirektøren bes utarbeide en redegjørelse om bruken av private hjemmehjelpsfirmaer i bydel Østensjø til neste møte i bydelsutvalget..

Redegjørelsen skal inneholde:

1. En oversikt over kostnadene med å administrere ordningen med private hjemmehjelpsfirmaer.
2. Hvilke firmaer som utfører slike tjenester for brukere i bydelen.
3. Hvor mange brukere hvert av firmaene har.
4. Alders-og kjønnsfordeling av brukere.
5. Antall førstegangsbrukere av hjemmehjelp som valgte privat og kommunal hjemmehjelp i 2007-2008.
6. Antall brukere som hadde kommunal hjemmehjelp og som gikk over til privat i 2007-2008, og antall brukere som hadde privat og gikk over til kommunal hjemmehjelp.
7. Informasjonen som gis til nye og gamle brukere av hjemmehjelp om tilbudet fra kommunal hjelp og privat hjemmehjelp.

Votering

Det ble votert over de tre punktene hver for seg. Enstemmig for alle tre punkt.

Vedtak i OMK

1. Redegjørelse for status brukervalg første tertial 2008 tas til orientering.
2. Særskilt rapport for status brukervalg praktisk bistand/hjemmehjelp, utgår fra medio 2008, da dette inngår i økonomirapportering for bydelen.
3. Bydelsdirektøren bes utarbeide en redegjørelse om bruken av private hjemmehjelpsfirmaer i bydel Østensjø til neste møte i bydelsutvalget

Redegjørelsen skal inneholde:

1. En oversikt over kostnadene med å administrere ordningen med private hjemmehjelpsfirmaer.
2. Hvilke firmaer som utfører slike tjenester for brukere i bydelen.
3. Hvor mange brukere hvert av firmaene har.
4. Alders-og kjønnsfordeling av brukere.
5. Antall førstegangsbrukere av hjemmehjelp som valgte privat og kommunal hjemmehjelp i 2007-2008.
6. Antall brukere som hadde kommunal hjemmehjelp og som gikk over til privat i 2007-2008, og antall brukere som hadde privat og gikk over til kommunal hjemmehjelp.
7. Informasjonen som gis til nye og gamle brukere av hjemmehjelp om tilbudet fra kommunal hjelp og privat hjemmehjelp.

Sak 51 /08 Brukerundersøkelse 2007 for hjemmetjenesten

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Presentasjon av resultat fra brukerundersøkelse i hjemmetjenesten høsten 2007, tas til orientering.

Knut Elsaas, A, foreslår at BU gir ros og anerkjennelse til de ansatte i hjemmebaserte tjenester.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar presentasjon av resultat fra brukerundersøkelse i hjemmetjenesten høsten 2007, til orientering.

OMK foreslår at BU gir ros og anerkjennelse til de ansatte i hjemmebaserte tjenester.

Sak 52 /08 Brukervalg hjemmesykepleie, planlagt oppstart i bydelene

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget tar sak om brukervalg i hjemmesykepleien til orientering.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar sak om brukervalg i hjemmesykepleien til orientering.

Sak 53 /08 Rapporter fra kvalitetsrevisjoner hos tre private leverandører av hjemmehjelpstjenester

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget tar til orientering sak om kvalitetsrevisjon hos private leverandører av hjemmehjelpstjenester.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar til orientering sak om kvalitetsrevisjon hos private leverandører av hjemmehjelpstjenester.

Sak 54 /08 Rapport fra uanmeldt tilsyn ved Østensjø bo- og servicesenter 12.03.2008

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget tar tilsynsrapport fra uanmeldt tilsyn ved Østensjø bo- og servicesenter den 12.03.2008 og sykehjemsetatens uttalelse til orientering.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar tilsynsrapport fra uanmeldt tilsyn ved Østensjø bo- og servicesenter den 12.03.2008 og sykehjemsetatens uttalelse til orientering.

Sak 55 /08 Årsmelding og regnskap 2007 for Bøler seniorsenter

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Årsmelding og regnskap 2007 for Bøler seniorsenter tas til orientering.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar årsmelding og regnskap 2007 for Bøler seniorsenter til orientering.

Sak 56 /08 Årsmelding 2007, Oppsal eldrecenter

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Årsmelding 2007 for Oppsal eldrecenter tas til orientering.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar årsmelding 2007 for Oppsal eldrecenter til orientering.

Sak 57 /08 Årsmelding 2007, Manglerud- og Rustad eldrecenter

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Årsmelding 2007 for Manglerud- og Rustad eldrecenter tas til orientering.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar årsmelding 2007 for Manglerud- og Rustad eldrecenter til orientering.

Sak 58 /08 Bystyremelding om fremtidens eldreomsorg - høring

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget i Bydel Østensjø gir sin tilslutning til bystyremeldingen om fremtidens eldreomsorg i Oslo.

A og SV fremmer forslag til høringsuttalelse og vedtak i sak:

58/08 Høring- Bystyremelding om fremtidens eldreomsorg

Forslag til høringsuttalelse:

1. Innledning

Bydelsutvalget er tilfreds med at flertallet i bystyrets Helse- og sosialkomite vedtok at meldingen skulle sendes bydelene til høring. Det er bydelene som har ansvaret for det meste

av eldreomsorgen i Oslo. Det er beklagelig at H og Frp gikk i mot at bydelene skulle få anledning til å uttale seg om meldingen.

2. Status for eldreomsorgen i Oslo i dag

Det hadde vært ønskelig at byrådet i sin melding hadde tatt utgangspunkt i den utvikling eldreomsorgen i Oslo har gjennomgått de siste 10 årene.

Det hadde også vært naturlig å sammenlikne tjenestetilbudet i Oslo med tjenestetilbudet i andre kommuner.

Det har siden 1997 vært en sterk reduksjon i ressursinnsatsen i hjemmetjenesten i Oslo. I 1997 ble det utført 1072 årsverk i hjemmehjelpen for eldre over 67 år. I henhold til kommunens egen statistikk sank antall årsverk til 616 i 2003 og 408 årsverk i 2005. I 2005 ble 8,4 årsverk kjøpt fra private. Antall brukere som fikk praktisk bistand sank fra 13.292 i 1997 til 9.300 i 2005. Andel av innbyggere over 67 år som fikk praktisk bistand sank fra 18,8% i 1997 til 15% i 2005. Andel av innbyggere over 80 år som fikk praktisk bistand sank fra 34,8% i 1997 til 26,9% i 2005. Antall timer hjemmehjelp mottatt pr. bruker pr. år sank fra 157 timer i 1997 til 85 i 2005.

Resultatet av denne utviklingen er vel dokumentert i rapporten fra NIBR om "*Eldreomsorgen i Oslo. Tjenester og behovsdekning*" NIBR notat 2007:111. Ivar Brevik har her foretatt en sammenliknende analyse av Helsetilsynets undersøkelse 2003.

I sammendraget i avsnitt 4.3 står det:

" Utilstrekkelig hjelp i Oslo er mest markant for de mest hjelpetrequende. En synes ofte å komme til kort der en burde strekke seg lengst. De heimebaserte tjenestene i Oslo synes særlig å svikte i forhold til dem med størst behov. Det understøtter hypotesen om at svak alternativ tjenesteyting øker presset på sykehjemmene i Oslo."

I kap. 1.6.1. påpeker Brevik at samlet innsats i heimesykepleien for de mest hjelpetrequende er under gjennomsnittet for resten av landet, dvs. 82% av tilsvarende innsats i resten av landet.

Det har også vært en nedbygging av sykehjemskapasiteten i Oslo de siste 10 årene. I 1999 disponerte bydelene 5488 sykehjemsplasser. I 2006 disponerte bydelene 4831 plasser, en reduksjon på 657 plasser. I samme periode var det en økning i antall eldre over 80 år. Byrådet avviste tidligere kritikken om mangel på sykehjemsplasser med at det ikke var noen på venteliste. Bydelsutvalget er glad for at byrådet nå erkjenner at det er mangel på sykehjemsplasser eller tilsvarende tilbud.

3. Konkrete mål for eldreomsorgen i Oslo

Bydelsutvalget savner konkrete mål for eldreomsorgen i byrådets melding.

Bydelsutvalget mener et første mål bør være å nå den samme forholdsmessige ressursinnsats i hjemmehjelpen i Oslo som man hadde i 1997 innen 2011. Oslo bør også nå samme ressursinnsats i hjemmetjenesten for de mest hjelpetrequende som gjennomsnittet på landsbasis innen 2011.

Antall sykehjemsplasser eller tilsvarende tilbud bør også komme opp på samme nivå som i 1999 innen 2011.

4. Fritt brukervalg i hjemmetjenesten

Bydelsutvalget mener det bør tildeles et tilstrekkelig antall timer med hjemmehjelp, slik at den enkelte bruker i samarbeid med hjemmehjelpen kan bestemme hva som skal gjøres fra gang til gang. Det er viktig at det er samme person som kommer hver gang, og at den enkelte trives med den hjemmehjelperen som kommer.

5. Konkurransetsetting i eldreomsorgen

Under avsnittet *Mangfold av tjenesteprodusenter* uttaler byrådet:

” Byrådet mener at konkurranse i seg selv er et gode fordi en da får incitament til å utvikle tjenestene til å bli enda bedre.” Hvem ”en” er opplyses ikke, er det byrådsavdelingen, Sykehjemsetaten eller sykehjemmene?

Bydelsutvalget mener at det ikke er dokumentert at konkurranseutsetting av sykehjem har bidratt til kvalitetsøkning og effektivisering. Det er dessverre flere eksempler på at det motsatte har skjedd. Norlandia vant for eksempel konkurransen om å drive Lambertseter sykehjem fra 2005. I 2004 under kommunal drift var brukertilfredsheten helhetlig sett 95%, mens den i 2006 var sunket til 74%. Årskostnad pr. vektet plass i 2004 var 477.000, mens den i 2005 var steget til 512.000.

Bydelsutvalget mener de beste virkemidlene for å bedre kvaliteten og effektiviteten i Oslos sykehjem er gjennom kvalitetskontroll, investering i utstyr og rehabilitering av gamle og slitte sykehjem, folkevalgt tilsyn, og ikke minst ved en ansvarlig personalpolitikk fra byrådet og bystyret. Det innebærer satsing på opplæring og etterutdanning, gode lønns- og arbeidsforhold og naturligvis at byrådet og bystyret gir uttrykk for respekt og anerkjennelse av sine ansatte i helse- og omsorgssektoren.

Bydelsutvalget finner det uheldig at byrådet ennå ikke har gjennomført bystyrevedtak om årlige kvalitetsrevisjoner av sykehjem. I bydel Østensjø har Oppsalhjemmet hatt bare en kvalitetsrevisjon siden 2004. Manglerudhjemmet har ikke hatt noen.

Bydelsutvalget mener byrådet burde konsentrere seg om få bedre styring og kontroll med anskaffelser av varer og tjenester til de områder av kommunal virksomhet der det er rasjonelt med bruk av konkurranse. Bydelsutvalget nevner her de problemer Undervisningsbygg og Omsorgsbygg har hatt med sine anskaffelser. Bydelsutvalget vil også nevne byrådets IKT-reform. De 269 mill. som er de foreløpige merkostnadene p.g.a. slett styring av IKT-anskaffelser og IKT-drift, hadde kommet bedre til nytte i Oslos eldreomsorg.

6. Leverandører av hjemmetjenester

Bydelsutvalget har behandlet rapporter om kvalitetsrevisjoner av tre hjemmehjelpsleverandører. Bydelsutvalget finner det meget nyttig at det foretas slik kvalitetskontroll i hjemmetjenesten. Det hadde imidlertid vært ønskelig med flere brukere enn to fra brukergruppen til det enkelte firma.

Bydelsutvalget vil foreslå at det i tilknytning til kvalitetsrevisjonen også foretas en kontroll med lønns- og arbeidsbetingelser for de ansatte i de private hjemmehjelpsfirmene.

Bydelsutvalget vil også foreslå at det utarbeides en oversikt over kostnadene bydelen har ned å administrere ordningen med avtaler med disse firmene.

7. Hvem driver sykehjemmene?

I brukerundersøkelser og i andre oversikter bruker byrådet en inndeling av sykehjem i private og kommunalt drevne sykehjem.

Bydelsutvalget mener dette er en ukorrekt og tilslørende inndeling.

De private sykehjem omfatter sykehjem drevet av ideelle organisasjoner som Kirkens Bymisjon og Frelsesarmeen samt sykehjem drevet av kommersielle virksomheter. De siste driver sykehjem slik en hver bedrift som opererer i et marked må gjøre. De skal sørge for en avkastning som aksjonærene eller eierne krever, de driver sykehjem ”for profit”.

Bydelsutvalget foreslår at i fremtidige oversikter og brukerundersøkelser inndeles sykehjemmene i følgende grupper, kommunalt drevne sykehjem, sykehjem drevet av ideelle organisasjoner og kommersielt drevne sykehjem.

8. Bedre statistikk

Det er et stort behov for bedre statistikk som kan gi de folkevalgte i bydelene og i bystyret bedre oversikt over utviklingen i eldreomsorgen. Det gjelder behov, ressursinnsats, kostnader og kvalitet.

Forslag til vedtak i OMK:

OMK tilrår bydelsutvalget å vedta forslag til høringsuttalelse.

Votering

Forslag fra Arbeiderpartiet og SV fikk 4 stemmer.(A og SV)

Bydelsdirektørens forslag fikk 3 stemmer. (H og FrP)

Vedtak i OMK

OMK tilrår bydelsutvalget å vedta forslag til høringsuttalelse fra A og SV.

Forslag til høringsuttalelse:

1. Innledning

Bydelsutvalget er tilfreds med at flertallet i bystyrets Helse- og sosialkomite vedtok at meldingen skulle sendes bydelene til høring. Det er bydelene som har ansvaret for det meste av eldreomsorgen i Oslo. Det er beklagelig at H og Frp gikk i mot at bydelene skulle få anledning til å uttale seg om meldingen.

2. Status for eldreomsorgen i Oslo i dag

Det hadde vært ønskelig at byrådet i sin melding hadde tatt utgangspunkt i den utvikling eldreomsorgen i Oslo har gjennomgått de siste 10 årene.

Det hadde også vært naturlig å sammenlikne tjenestetilbudet i Oslo med tjenestetilbudet i andre kommuner.

Det har siden 1997 vært en sterk reduksjon i ressursinnsatsen i hjemmetjenesten i Oslo.

I 1997 ble det utført 1072 årsverk i hjemmehjelpen for eldre over 67 år. I henhold til kommunens egen statistikk sank antall årsverk til 616 i 2003 og 408 årsverk i 2005. I 2005 ble 8,4 årsverk kjøpt fra private. Antall brukere som fikk praktisk bistand sank fra 13.292 i 1997 til 9.300 i 2005. Andel av innbyggere over 67 år som fikk praktisk bistand sank fra 18,8% i 1997 til 15% i 2005. Andel av innbyggere over 80 år som fikk praktisk bistand sank fra 34,8% i 1997 til 26,9% i 2005. Antall timer hjemmehjelp mottatt pr. bruker pr. år sank fra 157 timer i 1997 til 85 i 2005.

Resultatet av denne utviklingen er vel dokumentert i rapporten fra NIBR om ”Eldreomsorgen i Oslo. Tjenester og behovsdekning” NIBR notat 2007:111. Ivar Brevik har her foretatt en sammenliknende analyse av Helsetilsynets undersøkelse 2003.

I sammendraget i avsnitt 4.3 står det:

” Utilstrekkelig hjelp i Oslo er mest markant for de mest hjelpetrequende. En synes ofte å komme til kort der en burde strekke seg lengst. De heimebaserte tjenestene i Oslo synes særlig å svikte i forhold til dem med størst behov. Det understøtter hypotesen om at svak alternativ tjenesteyting øker presset på sykehjemmene i Oslo.”

I kap. 1.6.1. påpeker Brevik at samlet innsats i heimesykepleien for de mest hjelpetrequende er under gjennomsnittet for resten av landet, dvs. 82% av tilsvarende innsats i resten av landet.

Det har også vært en nedbygging av sykehjemskapasiteten i Oslo de siste 10 årene. I 1999 disponerte bydelene 5488 sykehjemsplasser. I 2006 disponerte bydelene 4831 plasser, en reduksjon på 657 plasser. I samme periode var det en økning i antall eldre over 80 år.

Byrådet avviste tidligere kritikken om mangel på sykehjemsplasser med at det ikke var noen på venteliste. Bydelsutvalget er glad for at byrådet nå erkjenner at det er mangel på sykehjemsplasser eller tilsvarende tilbud.

3. Konkrete mål for eldreomsorgen i Oslo

Bydelsutvalget savner konkrete mål for eldreomsorgen i byrådets melding.

Bydelsutvalget mener et første mål bør være å nå den samme forholdsmessige ressursinnsats i hjemmehjelpen i Oslo som man hadde i 1997 innen 2011. Oslo bør også nå samme ressursinnsats i hjemmetjenesten for de mest hjelpetrequende som gjennomsnittet på landsbasis innen 2011.

Antall sykehjemsplasser eller tilsvarende tilbud bør også komme opp på samme nivå som i 1999 innen 2011.

4. Fritt brukervalg i hjemmetjenesten

Bydelsutvalget mener det bør tildeles et tilstrekkelig antall timer med hjemmehjelp, slik at den enkelte bruker i samarbeid med hjemmehjelpen kan bestemme hva som skal gjøres fra gang til gang. Det er viktig at det er samme person som kommer hver gang, og at den enkelte trives med den hjemmehjelperen som kommer.

5. Konkurransetsetting i eldreomsorgen

Under avsnittet *Mangfold av tjenesteprodusenter* uttaler byrådet:

” Byrådet mener at konkurranse i seg selv er et gode fordi en da får incitament til å utvikle tjenestene til å bli enda bedre.” Hvem ”en” er opplyses ikke, er det byrådsavdelingen, Sykehjemsetaten eller sykehjemmene?

Bydelsutvalget mener at det ikke er dokumentert at konkurransetsetting av sykehjem har bidratt til kvalitetsøkning og effektivisering. Det er dessverre flere eksempler på at det motsatte har skjedd. Norlandia vant for eksempel konkurransen om å drive Lambertseter sykehjem fra 2005. I 2004 under kommunal drift var brukertilfredsheten helhetlig sett 95%, mens den i 2006 var sunket til 74%. Årskostnad pr. vektet plass i 2004 var 477.000, mens den i 2005 var steget til 512.000.

Bydelsutvalget mener de beste virkemidlene for å bedre kvaliteten og effektiviteten i Oslos sykehjem er gjennom kvalitetskontroll, investering i utstyr og rehabilitering av gamle og slitte sykehjem, folkevalgt tilsyn, og ikke minst ved en ansvarlig personalpolitikk fra byrådet og bystyret. Det innebærer satsing på opplæring og etterutdanning, gode lønns- og arbeidsforhold og naturligvis at byrådet og bystyret gir uttrykk for respekt og anerkjennelse av sine ansatte i helse- og omsorgssektoren.

Bydelsutvalget finner det uheldig at byrådet ennå ikke har gjennomført bystyrevedtak om årlige kvalitetsrevisjoner av sykehjem. I bydel Østensjø har Oppsalhjemmet hatt bare en kvalitetsrevisjon siden 2004. Manglerudhjemmet har ikke hatt noen.

Bydelsutvalget mener byrådet burde konsentrere seg om få bedre styring og kontroll med anskaffelser av varer og tjenester til de områder av kommunal virksomhet der det er rasjonelt med bruk av konkurranse. Bydelsutvalget nevner her de problemer Undervisningsbygg og Omsorgsbygg har hatt med sine anskaffelser. Bydelsutvalget vil også nevne byrådets IKT-reform. De 269 mill. som er de foreløpige merkostnadene p.g.a. slett styring av IKT-anskaffelser og IKT-drift, hadde kommet bedre til nytte i Oslos eldreomsorg.

6. Leverandører av hjemmetjenester

Bydelsutvalget har behandlet rapporter om kvalitetsrevisjoner av tre hjemmehjelpsleverandører. Bydelsutvalget finner det meget nyttig at det foretas slik

kvalitetskontroll i hjemmetjenesten. Det hadde imidlertid vært ønskelig med flere brukere enn to fra brukergruppen til det enkelte firma.

Bydelsutvalget vil foreslå at det i tilknytning til kvalitetsrevisjonen også foretas en kontroll med lønns- og arbeidsbetingelser for de ansatte i de private hjemmehjelpsfirmaene.

Bydelsutvalget vil også foreslå at det utarbeides en oversikt over kostnadene bydelen har ned å administrere ordningen med avtaler med disse firmaene.

7. Hvem driver sykehjemmene?

I brukerundersøkelser og i andre oversikter bruker byrådet en inndeling av sykehjem i private og kommunalt drevne sykehjem.

Bydelsutvalget mener dette er en ukorrekt og tilslørende inndeling.

De private sykehjem omfatter sykehjem drevet av ideelle organisasjoner som Kirkens Bymisjon og Frelsesarmeen samt sykehjem drevet av kommersielle virksomheter. De siste driver sykehjem slik en hver bedrift som opererer i et marked må gjøre. De skal sørge for en avkastning som aksjonærene eller eierne krever, de driver sykehjem "for profit".

Bydelsutvalget foreslår at i fremtidige oversikter og brukerundersøkelser inndeles sykehjemmene i følgende grupper, kommunalt drevne sykehjem, sykehjem drevet av ideelle organisasjoner og kommersielt drevne sykehjem.

8. Bedre statistikk

Det er et stort behov for bedre statistikk som kan gi de folkevalgte i bydelene og i bystyret bedre oversikt over utviklingen i eldreomsorgen. Det gjelder behov, ressursinnsats, kostnader og kvalitet.

Sak 59 /08 Sykehjemsbehovsplan - Rammeplan for sykehjem i Oslo kommune

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget i Bydel Østensjø støtter det fremlagte forslaget til Sykehjemsbehovsplan – rammeplan for sykehjem i Oslo

A og SV fremmer forslag til høringsuttalelse og vedtak i sak:

59/08 Høring- Sykehjemsbehovsplan

Forslag til høringsuttalelse:

1. Innledning

Det er et klart behov for flere plasser i sykehjem og tilsvarende tilbud i Oslo.

Bydelsutvalget mener det er nødvendig med et variert tilbud til ulike grupper av brukere.

Omsorgsboliger med tjenester vil være et tilbud til dem som ikke lenger kan bo hjemme, men som kan greie seg dersom de får et tjenestetilbud som er tilgjengelig hele døgnet. Flertallet i bydel Østensjø vedtok derfor under behandling av budsjettet for 2008 å opprette 16 slike plasser.

Det har vært et problem for bydelen å finne lokaler eller eiendommer som kan brukes til slike løsninger. Oslo kommune har dessverre solgt flere tomter og eiendommer i bydel Østensjø som ville ha vært velegnet for slike formål. Her kan nevnes Håkon Tveters vei 65 og Oppsalveien 24-26.

Bydelsutvalget ber bystyret sørge for at bydelene får muligheter til å opprette omsorgsboliger med tjenester.

2. Behovet for rehabilitering av sykehjem

Det er et stort behov for rehabilitering og modernisering av sykehjem i Oslo. Noen er mer nedslitt enn andre.

Bydelsutvalget vil her vise til Oppsalhjemmet som ble ferdigstilt i 1975.

Bydelens tilsynsutvalg for Oppsalhjemmet har gjentatte ganger de siste 4 årene pekt på behovet for ulike tiltak for å forbedre de fysiske forholdene på Oppsalhjemmet, punkterte vinduer, manglende solavskjerming, indre slitasje med tapeter som henger i laser etc. I tillegg kommer alt for små toaletter.

Dette er forhold som går ut over beboerne. Det fører også til en større belastning på personalet.

Bydelsutvalget vil gi sin anerkjennelse til personalet som må utføre et krevende arbeid i et nedslitt og uhensiktsmessig sykehjem.

Oppsalhjemmet trenger totalrehabilitering med maks. 15 beboere pr. et. slik det er i sykehjemets 2. et.

I vedlegg til Sykehjemsbehovsplan for 2008-2011 er det en funksjonsanalyse av Oppsalhjemmet datert 4.5.2007.

I denne analysen heter det i:

”Kommentarer – generelt/funksjon:

2. etg. i sykehjemmet ble rehabilitert og bygget om til husbankstandard i 2001/2002. Denne etasjen har nå 15 rom, mot ellers 22-25.

Forholdene i fellesfunksjonene, bl.a. kjøkken og vaskeri, har ikke en standard som tilfredsstillter dagens forskrifter.”

”Kommentar-teknisk tilstand og brannsikkerhet :

Innvendig vedlikehold bærer preg av slitte overflater, som bl.a. medfører vanskelig renhold. Tekniske anlegg, elektro og VVS tilfredsstillter ikke dagens krav med unntak av de rehabiliterte delene i 2. etg. ”

Det heter videre i:

”Kommentar – utviklingsmuligheter:

Byggets tilstand og begrensningene i bl.a. takhøyden gjør det vanskeligere å utvikle det eksisterende bygget. Tallene i byggets potensiale er basert på ombygging. En mulighetsstudie vil kunne gi svar på om ombygging er teknisk og økonomisk gjennomførbart.”

I avsnitt 15.2 i Sykehjemsbehovsplanen er det opplyst at det vil bli initiert forprosjekter for fire sykehjem. Oppsalhjemmet er ikke blant disse. Det er heller ikke opplyst om det blir igangsatt en mulighetsstudie av ombygging av Oppsalhjemmet i perioden 2008-2011. Omsorgsbygg skrev i sin årsmelding for 2006 at Oppsalhjemmet er et av flere sykehjem som bør totalrehabiliteres.

I henhold til foreliggende Sykehjemsbehovsplan vil Oppsalhjemmet ikke bli totalrehabilitert i 2008 –2011.

Bydelsutvalget vil understreke at det er av avgjørende betydning for beboere og ansatte på Oppsalhjemmet å få svar på følgende spørsmål:

1. Når vil punkterte vinduer bli skiftet ut?
2. Når vil det installeres tilfredsstillende solavskjerming?
3. Når vil ganger og rom bli pusset opp slik at de får en akseptabel standard?

4. Når vil tekniske anlegg, elektro og VVS bli oppgradert slik at de tilfredsstillers dagens krav. Utvalget viser til at det var branttilløp i forbindelse med det elektriske anlegget i desember 2006 og april 2007.
5. Når vil forholdene i fellesfunksjonene bli forbedret slik at de tilfredsstillers dagens forskrifter?

Forslag til vedtak i OMK:

OMK tilrår bydelsutvalget å vedta forslag til høringsuttalelse.

Votering

Forslag fra Arbeiderpartiet og SV fikk 4 stemmer.(A og SV)

Bydelsdirektørens forslag fikk 3 stemmer. (H og FrP)

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tilrår bydelsutvalget å vedta forslag til høringsuttalelse fra A og SV.

Forslag til høringsuttalelse:

1. Innledning

Det er et klart behov for flere plasser i sykehjem og tilsvarende tilbud i Oslo.

Bydelsutvalget mener det er nødvendig med et variert tilbud til ulike grupper av brukere. Omsorgsboliger med tjenester vil være et tilbud til dem som ikke lenger kan bo hjemme , men som kan greie seg dersom de får et tjenestetilbud som er tilgjengelig hele døgnet. Flertallet i bydel Østensjø vedtok derfor under behandling av budsjettet for 2008 å opprette 16 slike plasser.

Det har vært et problem for bydelen å finne lokaler eller eiendommer som kan brukes til slike løsninger. Oslo kommune har dessverre solgt flere tomter og eiendommer i bydel Østensjø som ville ha vært velegnet for slike formål. Her kan nevnes Håkon Tveters vei 65 og Oppsalveien 24-26.

Bydelsutvalget ber bystyret sørge for at bydelene får muligheter til å opprette omsorgsboliger med tjenester.

2. Behovet for rehabilitering av sykehjem

Det er et stort behov for rehabilitering og modernisering av sykehjem i Oslo. Noen er mer nedslitt enn andre.

Bydelsutvalget vil her vise til Oppsalhjemmet som ble ferdigstilt i 1975.

Bydelens tilsynsutvalg for Oppsalhjemmet har gjentatte ganger de siste 4 årene pekt på behovet for ulike tiltak for å forbedre de fysiske forholdene på Oppsalhjemmet, punkterte vinduer, manglende solavskjerming, indre slitasje med tapeter som henger i laser etc. I tillegg kommer alt for små toaletter.

Dette er forhold som går ut over beboerne. Det fører også til en større belastning på personalet.

Bydelsutvalget vil gi sin anerkjennelse til personalet som må utføre et krevende arbeid i et nedslitt og uhensiktsmessig sykehjem.

Oppsalhjemmet trenger totalrehabilitering med maks. 15 beboere pr. et. slik det er i sykehjemets 2. et.

I vedlegg til Sykehjemsbehovsplan for 2008-2011 er det en funksjonsanalyse av Oppsalhjemmet datert 4.5.2007.

I denne analysen heter det i:

”Kommentarer – generelt/funksjon:

2. etg. i sykehjemmet ble rehabilitert og bygget om til husbankstandard i 2001/2002. Denne etasjen har nå 15 rom, mot ellers 22-25.

Forholdene i fellesfunksjonene, bl.a. kjøkken og vaskeri, har ikke en standard som tilfredsstillende dagens forskrifter.”

”Kommentar-teknisk tilstand og brannsikkerhet :

Innvendig vedlikehold bærer preg av slitte overflater, som bl.a. medfører vanskelig renhold. Tekniske anlegg, elektro og VVS tilfredsstillende ikke dagens krav med unntak av de rehabiliterte delene i 2. etg. ”

Det heter videre i:

”Kommentar – utviklingsmuligheter:

Byggets tilstand og begrensningene i bl.a. takhøyden gjør det vanskeligere å utvikle det eksisterende bygget. Tallene i byggets potensiale er basert på ombygging. En mulighetsstudie vil kunne gi svar på om ombygging er teknisk og økonomisk gjennomførbart.”

I avsnitt 15.2 i Sykehjemsbehovsplanen er det opplyst at det vil bli initiert forprosjekter for fire sykehjem. Oppsalhjemmet er ikke blant disse. Det er heller ikke opplyst om det blir igangsatt en mulighetsstudie av ombygging av Oppsalhjemmet i perioden 2008-2011. Omsorgsbygg skrev i sin årsmelding for 2006 at Oppsalhjemmet er et av flere sykehjem som bør totalrehabiliteres.

I henhold til foreliggende Sykehjemsbehovsplan vil Oppsalhjemmet ikke bli totalrehabilitert i 2008 –2011.

Bydelsutvalget vil understreke at det er av avgjørende betydning for beboere og ansatte på Oppsalhjemmet å få svar på følgende spørsmål:

6. Når vil punkterte vinduer bli skiftet ut?
7. Når vil det installeres tilfredsstillende solavskjerming?
8. Når vil ganger og rom bli pusset opp slik at de får en akseptabel standard?
9. Når vil tekniske anlegg, elektro og VVS bli oppgradert slik at de tilfredsstillende dagens krav. Utvalget viser til at det var branntilløp i forbindelse med det elektriske anlegget i desember 2006 og april 2007.
10. Når vil forholdene i fellesfunksjonene bli forbedret slik at de tilfredsstillende dagens forskrifter?

Sak 60 /08 Ruspolitisk handlingsplan 2007 -2009 - orientering om status i arbeidet

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget tar sak om gjennomføring av Ruspolitisk handlingsplan 2007 – 2009 til orientering.

Tore Janssen, SV, etterlyser to punkt som tidligere er vedtatt ved behandling av ruspolitisk handlingsplan., og det bes om at disse punktene tas inn i saken.

Votering

Enstemmig med de to tilleggspunktene som tidligere er vedtatt.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar sak om gjennomføring av Ruspolitisk handlingsplan 2007 – 2009 til orientering.

Tidligere vedtatte punkt tas inn i handlingsplanen:

- Det er positivt at saken ble sendt ut på høring til bydelsutvalgene.
- Det er viktig å styrke BÅDE den offentlige og den frivillige innsatsen på eldresektoren pga at eldrebefolkningen øker i antall og at forventningene til kvalitetsforbedringer også vil øke sterkt.

Sak 61 /08 Bystyremelding om sosiale boligvirkemidler - høring

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget i Bydel Østensjø gir sin tilslutning til bystyremeldingen om sosiale boligvirkemidler i Oslo kommune.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar til orientering bystyremeldingen om sosiale boligvirkemidler i Oslo kommune.

Sak 62 /08 Tilbakemelding på pålegg fra Arbeidstilsynet, kampanjen "Rett hjem"

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget tar tilbakemelding fra Arbeidstilsynet til orientering.

Votering

Enstemmig

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar tilbakemelding fra Arbeidstilsynet til orientering.

Sak 63 /08 Premiering av hager og grønntanlegg -Påmelding

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Premiering av hager og grønntanlegg 2008 tas til orientering.

Forslag sendes Oslo kommune Komiteen for premiering av hager og grønntanlegg Friluftsetaten, innen 31.07.2008.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar sak om premiering av hager og grønntanlegg 2008 til orientering.

Sak 64 /08 Innspill til ny handlingsplan for mennesker med funksjonshemninger

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Saken legges fram uten innstilling

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar til orientering sak om innspill til ny handlingsplan for mennesker med funksjonshemninger.

Sak 65 /08 Forslag til informasjonsplan for Bydel Østensjø 2008-2009

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget gir sin tilslutning til bydelsdirektørens forslag til Informasjonsplan for Bydel Østensjø 2008-2009.

Votering

Enstemmig.

Vedtak i OMK

Omsorgskomiteen tar til orientering bydelsdirektørens forslag til Informasjonsplan for Bydel Østensjø 2008-2009.

Eventuelt

1. Seminar om frivillighet er utsatt til høsten 2008. Tore Janssen tar ansvar for samarbeid med frivillighetssentralene om nytt tidspunkt.
2. Ann C. Elseth, FrP, påpeker at det ikke er mottatt tilsynsrapporter fra Tilsynsutvalg 1 for 1. halvår 2008. Til orientering til OMK, så er det foreløpig kun vært avholdt ett informasjonsmøte ved Abildsø bo- og rehabilitering, og det er planlagt ett tilsynsbesøk ved Kjernehuset i løpet av juni måned. Rapport fremlegges etter besøket ved Kjernehuset.
3. Gro Thorup, H, påpeker at det er vanskelig atkomst ved legesenteret i Utmarkveien. Administrasjonen bes sjekke ut hvem som har ansvar for å tilrettelegge atkomsten for barnevogner, rullestoler med mer.

Bydel Østensjø, 09.06.2008

Rune Opstad /s
Leder OMK

Else-Berit Momrak /s
sekretær